

kasztása végett időről időre megújítsa. Oknélkül terheljük teendőkkel az ügyis eléggé igénybe vett törvényszékeket is, s elvonjuk ezáltal a hasznos és szükséges végzendőktől. De káros másodsor azért is, mert a pontatlan adós irányában nem érdemelt kedvezményt képez, esetleg azonban ennek is oknélküli költségeket szaporít nyakára.

Elteltekintve ezektől két év oly rövid idő, mely alatt az egyszer fizetési képtelenségbe jutott adós viszonyai nem igen szoktak jobbra fordulni.

A váltóelévülés legelfogadhatóbb alapja sajátlag az, miszerint a peres gyorsabb elintézhette végett szükséges, nehogy régi feledékenységbe ment, és utóbb már nehezen kideríthető ügyek tárgyalása által az eljárás gyors menete a többi ügyek tekintetében akadályoztassék. A műveltség alsóbb fokán álló népeknél, hol a kereskedelem és váltóügylet még a keletkezés emlőin táplálkoznak, ott indokolva találok a rövid határidők kiszabását, mert szükséges, hogy a még meg nem szokott szigorúságu váltóeljárás ilyenkor lehetőleg gyorsan lebonyolítassék, rövid idő alatt a lejárát után, melyben netáni családok ellen a bizonyítékok előszerzése a tények, közelsége miatt még könnyen történhetik, tanuk életben léte még valószínűséggel feltételezhető. De egy oly országban, hol a mivelődés annyira előhaladott már, miszerint a rendes könyvvezetés az üzérkedőknél általánossá és a váltó természete közismertté lett, nem menthető, sőt czélszerűtlen, mert semmi plausibilisokkal sem indokolt bilincseket ver a hitelre.

Ezeknek figyelembe vételével legalkalmasabbnak látszik a francia törvény által elfogadott 5 évi elévülési idő.

2. Igen czélszerűnek tartom a francia Code de Commerce Szerborszag és Waadt kanton váltórendszerbályainak azon intézkedését is, hogy az egyszer már beperesített váltóelévülése, ha a per birói egység, beismerés vagy marasztaló ítélettel végződött, csak a köztörvényi elévülés ideje alatt állhat be.

3. Az elévülési idő kezdetére vonatkozó 204. §-nak kiválólag c) pontja ellen van észrevételem. Ennek végzavai ugyanis nincsenek összhangzásban a 160-ik §. c) pontjával, mely azt rendeli, hogy a viszkereset megindítására kiszabott idő a forgatóra nézve, ki a váltót későbbben váltotta be, csak azon nap után, melyen az ellene hozatott *határozat ítélt dologgá vált* (tehát nem a kereset beadása vagy kézbesítése után) következő első naptól kezdve számítassék. Mert ha volt oka a törvényhozónak úgy intézkedni a viszkeresetnél, s az valóban okkal és helyesen történt, annál inkább lehetne és kell ezt alkalmazni itt is, kivált pedig az egyenes adóssal szemben, ki pontatlansága által a váltó kibocsátójának és forgatójának ügyis nem várt kellemetlenségeket okoz. Végre

4. nehogy az idegen váltó elfogadója vagy a saját váltó kibocsátója elleni váltójog, ha azoka nem peresítettnek meg, hanem a váltóbirtokos csupán az előzők, s ezek ismét csak egymás ellenfordulnak, időközben a 204 ik §. a) pontjánál fogva elévülhessen, s azáltal ezek nem érdemelt kedvezményben, azok közül pedig az, kinek a váltót utoljára beváltani kellett, ártatlanul kárt szenvedjen, ha az időközben beállt elévülés miatt a főadósok ellen nem fordulhat, egy különös pontban vagy azt kellene kimondani, hogy az előzők elleni peres folyama alatt a főadósok, (de nem kezesedik) irányában való elévülési idő nyugszik, vagy pedig, hogy szabadságában áll minden érdekelt félnek a megindult váltópert azokkal közölni, azaz: őket is perbe hívni, s hogy az elévülés folyama így is megszakítható legyen.

(Vége következik.)

FRIEDMANN BERNÁT.

A bíróságoknak,

különösen a felebbviteli törvényszékeknek szervezésénél figyelembe veendő mozzanatokról.

(Vége.)

A *szent székeknek* biráskodása egyedül a házassági kötelékre szorítatni tervezetett; a végrendeletek külső kellékei, a hamis eskünek létezése valamint a házassági per folytán támadható női hozomány, tartási s egyéb vagyon iránti perek a világi polgári bírósághoz volnának átteendők.

Miután az 1791-ben kinevezett országos küldött-ségnek munkálatai eredmény nélkül maradtak, a törvénykezési tárgyak iránti javaslat készítésére 1827-ben új országos küldöttség nevezetett, melynek munkája következő czim alatt nyomatott ki:

Opinio Excelsae regnicolaris deputationis, motivis suffulta, pro pertractandis in consequentiam articuli 67. 1791. elaboratis systematicis operatis articulo 8: 1827. exmissae, circa objecta ad deputationem juridicam relata. Posonii 1830. Ezáltal, s ebben az 1791-ki javaslaton következő változások tétetni ajánlottak: az *uriszék* eleibe tartozzanak oly perek is, melyek az alattvalóság kötelékéből származnak. Az uri székektől és a kiváltságos mezővárosi bíróságokról a *felebbvitel* a megyei törvényszékhez tétetni javaslatott. Art. I.

Az *alispáni* és *szolgabirói* bíróságok megszüntetni javaslatotván, az azokhoz tartozó ügyek a *megyei törvényszékhez* utasítottak; a *büntetőügyek* illetősége az akkori gyakorlat szerint meghagyatott; az adóssági perek határozatlan összegig, és több megnevezett perek, melyek leginkább ténykérdés körül forognak, ha azoknak tárgya egy megyében van, a megyei törvényszékhez utaltatnak. Érvényes ítélet hozatalra 7 *birói* tagnak jelenléte kívántatott; a megyei törvényszék a szükséghez képest terminusok alatt folytonosan is tartson üléseket. Art. III.

E cikknek *indokolásánál* mondatik, hogy az 1729. 35. tcz. az alispánoknak és szolgabiráknak birói hatóságot azért adott, mert a megyei törvényszékek nem működtek folytonosan. De azóta az ügyek száma különösen a *közigazgatásiaké* nevezetesen szaporodott, miket hogy az alispánok és szolgabirák végezthessenek, őket a bírósági teendőktől felmenteni kellett.

A *kerületi táblák*, tekintve azoknak elhelyezését és csekély teendőit megszüntetni és helyettök *két tábla*, egyik a dunai, másik a tiszai kerületek számára Pesten felállítatni javaslatatik; ezek *első és felebbviteli törvényszékek* is volnának; oda tartozzanak mint első folyamodási bíróságokhoz oly megnevezett ügyek, melyeknek tárgya több megyében fekszik; mint *felebbviteli* törvényszékhez a szab. kir. városi bíróságoktól, az uriszékektől és kiváltságos törvényszékektől felebbezett *büntetőperek*. Eme táblákból a felebbvitel a polgári ügyekben mint 1-ső folyamodási bíróságoktól a királyi ítélő, s innen a hétszemélyes táblához, a *büntetőkből* pedig mint 2-dik folyamodási bíróságoktól egyenesen a hétszemélyes táblához menjen.

A kerületi tábláknak megszüntetésével felállítandó táblák mellett *okul felhozatik* az, hogy a kir. ítélő táblát jobban, mint volt már akkor, terhelni nem lehet; a mellett pedig, hogy azok *Pesten* legyenek okul felemlitetik, hogy a netalán felebbezendő pernek tovább küldése, minthogy az illető felebbviteli törvényszékek is Pesten vannak, a feleknek költséget nem okozna; a helybeli ügyvéd, ki a perben az 1-ső folyamodási bíróságnál dolgozott, azt a felebbviteli bíróságnál is kevesebb költséggel s idővesztéssel előmozdíthatná. Art. IV.

A kir. ítélő tábláról mondatik, hogy ámbár annak az 1723 : 25-ik tcz. szerinti belső szervezete jó, de miután a népesség szaporodása, a jogok összebonyolítása s az ebből eredett perek nagy száma miatt a kir. ítélő tábla igen *terhelve* van, azon könnyíteni szükséges. Személyzetének szaporítása ajánlatik, és az is, hogy valamint a büntető perekben az 1807 : 9. tcz. szerint, úgy a polgári felebbezett perekben is *két tanácsra* oszolva, ítélhessen, a hozott ítéletek azonban teljes ülésben hirdettessenek. A királyi táblai 1-ső folyamodási perek csak *teljes ülésben* adassanak elő és döntessenek el. Az egész terminusra az illető tanácsnak tagjait az elnök ez időszak elején jelölje ki.

Mint 1-ső folyamodási bíróság ítél a neki fentartott *büntető perekben*, és a javaslatban kijelölt polgáriakban, melyek nevezetesen elősorolvák, és a joggyökössége, valami tény vagy levelek érvénytelenítése, magyarázata körül forognak. Art. V.

Miután a személynöknek a kir. ítélő táblánál elegendő teendője van, a *személynöki* széke, valamint a 7 *bánya városi* törvényszék is megszüntetni ajánlatik, és valamennyi szab. kir. és bánya városoknak polgári pereire nézve felebbviteli törvényszékül a *tárnoki szék* javasoltatik, honnan a felebbvitel a hétszemélyes táblához menjen. Art. VI.

A *tárnoki szék* Pesten ülésezzen; ítélet hozatalra hét bírói tag együttléte szükséges. U. o.

A *társországok* ítélő táblája hasonló illetőséggel birjon a két dunai és tiszai kerületi táblakéival, de csak a polgári pereket illetőleg; a felebbvitel attól a báni táblához menjen; a *báni tábla* a felségsértés és hűségtelenség eseteit kivéve, melyek az 1790/1 : 56. tcz. szerint a kir. ítélő táblához a társországokra nézve is tartoznak, ítél mint 1-ső folyamodási bíróság polgári perekben, mindama perekben, melyekben Magyarországon a kir. ítélő tábla; mint *felebbviteli* bíróság ítél minden, az 1-ső bíróságtól hozza felebbezendő *büntető perek* felett. A báni táblától a felebbvitel polgári, úgy mint büntető perekben a *hétszemélyes* táblához történjék. Art. VII.

A *hétszemélyes* tábla meghagyatik, mint legfőbb felülvizsgáló törvényszék. Art. VIII.

A *sz. székek* ugyanaz illetőséggel hagyandók meg, mint az 1791-ki kiküldöttség javasolá. Art. IX.

Az *egyes kerületi* törvényszékek Jászság, Kunságban megszüntetendők. Art. X.

Mint két javaslatnak készítői eljárásuknál irányelvül elfogadják a bíróságokat úgy szervezni, hogy a *peres ügyek* gyorsabban lefolyjanak, de azoknak *biztonsága*, és jogos eldöntése ne veszélyeztessék, és a fennálló bíróságok a változott körülményekhez képest változtassanak, módosítsanak.

Ha valaki az 1791-ki és 1827-ki országos kiküldöttségek által javasolt bírósági szervezetet egymással összehasonlítja, s valószínűleg ama meggyőződésre fog jutni, hogy az 1791-ki javaslat, mint *egyszerűbb* és *rendszeresebb* az 1827-ki javaslat felett elsőbbséget érdemel.

Az említett két javaslat elegendő tanúság arra, hogy a magyarországi törvényhozás a bírósági szervezetnek *hiányait átlátván*, azokat mellőzni szándékozott, s ez üdvös szándokának teljesítésében csak a mostoha viszonyok és sürgetőbb teendők által akadályoztatott. Hogy azonban eddig is a haladott kor és változott viszonyok kívánatainak lehetőleg megfelelni kész volt, eléggé tanúsítják a váltótörvény és bíróságok, és az 1848-ki törvénycikkeken foglalt intézkedések. S miután ez utóbbiak a volt bírósági szervezetet nemcsak lényegesen megváltoztatták, hanem annak további kifejtésére, és a *szükséghez* alkalmazására nézve rendelkeztek is; cél-

szerűnek látom, az 1848-ki törvényeknek a bírósági szervezetre vonatkozó intézkedéseit röviden előadni.

A földesuri hatósággal együtt az *uri szék* is megszüntetvén, a rendes polgári ügyekre nézve a már akkor létezett rendezett első bírósági hatóság *tanácsoknak* hatósága meghagyatott; a többi megyei lakosokra nézve a sommás szóbeli és mezei rendőrségi perek a *szolgabírói* bíróság alá, a többiek a *megyei törvényszéknek* bírói hatósága alá rendeltettek. 1848 : IX. tcz. 4-ik §. XI-ik tcz. 1. s 3. §§.

Az *úrvi* és bírói *számadások* a megyei *számvevő székek* által vizsgálatni rendeltettek, melyek e tekintetből törvényszéki hatósággal ruháztattak fel 1848 : XI. tcz. 5. §.

Oly perek, melyek az első bírósági hatósággal ellátott rendezett tanácstól addig az *uri székekre* vitettek felebb, a megyei törvényszékhez vitessenek fel. 1848 : XI. tcz. 2-ik §.

Miután a szolgabíróknak, valamint a megyei törvény- és számvevőszékeknek bírói hatósága akként nagyobb számú ügyekre kiterjesztett, hogy a megszáporodott ügyeknek elintézésére *elegendő* számú bíróról gondoskodni lehessen, rendeltetett, hogy a megyék a szükséghez képest a szolgabíróknak s illetőleg esküdteknek, valamint a törvény- és számvevő-székeknek és hivatalnokoknak számát a *miniszterium* beleegyezésével szaporíthassák. A megyei törvényszékhez az alispánnak akadályozása esetében *elnököt* a törvényszék tagjai közül választhasson. 1848 : XI. tcz. 1., 3. és 5-ik §§.

A megyei törvény- és számvevő-széktől a *felebbvitel* a királyi s illetőleg a báni táblához menjen 1848 : XI. tcz. 3. s 5. §§.

Az *összesítési* és illetőleg *elkülönzési*, valamint a *fajzási* és egyéb haszonvételeknek és javadalmaknak elkülönözött gyakorlata iránti pereknek első folyamodású bírósága az alispán, 2-dik folyamodású bírósága a megyei törvényszék, és 3-dik folyamodású bírósága a királyi, illetőleg báni tábla legyen, 1848 : X. tcz. 2., 3., 4. és 5. §§.

A *büntető* bírói hatóságot az egész megyére nézve a megyei törvényszék gyakorolja 1848 : IX. tcz. 4. §. és XI. tcz. 4. §.

A szab. kir. *városoknak* törvényhatósága rendőri, büntető és magánjogi tekintetben meghagyatott és szabályoztatott, illetőleg kiterjesztett. 1848. XXIII-ik tcz. 2-ik §-sa.

Kimondatott továbbá, hogy *községek* elsőbírósági hatósággal ellátott rendezett tanácsal, a megyék meghallgatása mellett a miniszterium javaslatára *Ó Felsőge* által felruháztnak fognak. 1848. XXIV. tcz. 1-ső §.

Ha a bíróságoknak, különösen a felebbviteli törvényszékeknek szervezésénél figyelembe veendő, fent előadott mozzanatok Magyarországra és itt különösen a kir. *ítélő táblára*, mely ámbár első folyamodású bíróság egyszersmind, és a másodfolyamodású bíróságot a megyei törvényszékekkel még most megosztja, de mégis kiváltképpen felebbviteli bíróságnak tekinthető, alkalmazzuk, a következő eredményre jutunk.

A *népességet* és *földterületet* mint első mozzanatot tekintve, nagyon is feltűnő és példa nélküli az, hogy egy egész ország oly nagy népességének, és kiterjedésének számára csak egy felebbviteli törvényszék van, mely egyszersmind első folyamodású bíróság levén, a felebbezhetésre nézve, a jogelvekkel ellenkező, eljárási különösségekre ad okot, miket azonban bővebben taglalni nem a jelen értekezésnek tárgya.

Az elintézendő *ügyeknek* számát és minőségét tekintve szinte példa nélküli, hogy a felebbviteli törvényszék annyi s oly sokféle ügyekkel volna elhalmozva,

mint a kir. ítélő tábla; miből hogy a törvénykezésben mily hátrányok támadnak, a sárosmegyei ügyvédeknek az ország gyűléséhez beadott és a „Jogtudományi Közlönynek“ 1867-ik évi 50-ik számában olvasható kérvényében meg van érintve.

A kir. ítélő táblának ügyekkei elhalmozottságát illetőleg, elég legyen a „Jogtudományi Közlönyben“ (1867-dik évi 6-dik szám) közzétett kimutatásból, megemlíteni, hogy a kir. ítélő táblának visszaállítása óta az ügyek száma évről évre szaporodván, az 1865-ben 28,009; 1866-ban pedig 29,259 volt!

Megemlítettem a III. pont alatt, hogy a bírák száma kellő arányban legyen az elintézendő ügyeknek számával. Már e mozzanatot is tekintve a magy. kir. ítélő tábla épen nem örvendeztető *unicum* gyanánt szolgál; mert nincs reá példa, hogy bírák oly sok teendővel volnának túlhalmozva, mint a kir. ítélő táblai bírák, mi hogy egyéb hátrány mellett azoknak a közműveltségben és a jogtudományban haladását akadályozza tagadhatatlan.

Meglehet, hogy a mostani felebbviteli egy törvényszék kevesebb költségbe kerül, mint fognának kerülni a kerületenkint felállítandó felebbviteli törvényszékek, de hogy pénzügyi tekinteteknek a jogszolgáltatást áldozatul hozni nem szabad, már a IV-ik pont alatt előadtam.

A peres feleknek joga ügyeikbe személyesen befolyni, s azokat előmozdítani, (V-ik pont); a rendszeres

törvénykönyvek hiánya, s ennél fogva a szokás és helyhatósági jognak érvényessége, (VI-ik pont); a nyelv és foglalkozás különbsége, (VII-ik pont); az államgazdasági mozzanatok (IX-ik pont); a közműveltségnek és különösen a törvényismeretnek terjesztése (X-ik pont); a bíróságok feletti fegyelemnek, és a bírósági ügyek feletti felügyeletnek czélszerű gyakorolhatása (XI-ik pont); mind azt követelik, hogy Magyarországon a népelességgel, földterülettel, s az elintézendő ügyek számával aránylag felosztandó több felebbviteli törvényszék legyen.

Ebbeli nézeteimet előadni honfui kötelességemnek tartottam, azt reménylém, hogy, ha azok ama kérdésnek, valjon Magyarországon csak egy vagy több felebbviteli törvényszék legyen-e, megfejtésénél döntő hatást gyakorolni nem fognak is, alkalmul szolgálhatnak mégis e kérdésnek előleges bővebb megfontolására, s így eszközölhetik, hogy végre is győzzön az, a mi jobb.

Hogy valaki a kir. ítélő táblának feloszthatlansága mellett csupán személyes, vagy más mellékes, a közre mi jót sem eredményező érdekből harcoljon, azt magyar embernek hon- és igazságszeretetével összeegyeztetni nem tudom, és mindenkiről véleményem az, hogy kész teljes meggyőződése szerint nemcsak elismerni igazságát, hanem egyszersmind az életben érvényt is szerezni eme kétségbe vonhatlan két jogmondatnak: „*Justitia est regnorum fundamentum*,” és: „*Salus rei publicae suprema lex esto*“.

CSATSKÓ IMRE.

TÁRCZA.

Az országos fegyintézetekről.*)

Munkács.

Történeti multunk egyik legszebb s talán legépebb emléke a munkácsi vár. A Latorca völgyében egy magas dombon emelkednek mohos falai, daczczal tekintvén a láthatárban kéklő hajdan általuk védett határszéli hegyek felé. Uralja a tövében elterülő völgyet, a belátható számos falut, s Munkácsvárosát, mely tőle egy rövid órányira fekszik.

Szőlőhegyek borítják a vár oldalát s kanyaruló úton jutunk közöttük a külső kapuhoz, mely az alsó várba vezet; egy bennebb fekvő kapu a középső várat különíti el, innen egy bástya alatt lépcsőken felhaladva a felső várba, a tulajdonképpeni fegyintézetbe érünk, melynek pincze helyiségei hálósobákul, néhány emeleti szobái s folyosói pedig munka helyiségekül szolgálnak; a középső várban is van néhány fegyszoba, homlokzati épületének emelete hivatali helyiségül s az őrparancsnok lakásául levén berendezve. Bástyák és sánczok veszik az egész várat körül, mely biztonság tekintetében alig hagy kívánni valót; áttekinteni azonban az intézetet sehonnan sem lehet, akadály levén ebben a már említett felosztás, a számtalan folyosó, nyílt és fedett lépcső, melyek a felügyeletet nemcsak igen terhessé teszik, de az örök jelenlegi arányos száma mellett majdnem lehetetlenítik.

1867. október 30-án kezdtük meg vizsgálatunkat, déli fél 12 órakor érvén a fegyházba; a fegyenczek épen étkeztek; eledelüket megizelvé, azokat élvezhetőnek találtuk. Nem levén az igazgató-ág elkészülve megjelenésünkre, felhasználtuk azonnal az alkalmat meggyőződést szerezni az intézetben divó rend s tisztaságról; először is tehát a helyiségeket szemléltük meg. 35 hálósoba van a közép és felső várban összesen, melyek 670 egyént fogadhatnak, de vizsgálatunkor csak 498-at fogadhattak be. Ezekbe osztja be az igazgató a fegyenczeket s osztályozza is őket, de elhibázott alapelv szerint, a mennyiben t. i. zsinórmértékül a vallás különbséget veszi, s így a büntettek különbségében vagy az egyéniségben nyilvánuló kisebb-nagyobb romlottsági foktól egészen eltekint. Kivételeket is találunk azonban az osztályozásnak ezen általános szabálya alól, a meny-

nyiben 52 cigány — állítólag mivel a többiekkel meg nem férnek — a felső várban egy nagy pincze helyiségben együvé van zárva; további kivételt emberies felfogás szerint a miveltebb fegyenczek képeznek, az utolsót pedig — szintén helyesen — minden felekezeti fiatalok, szám szerint 20-an; mindkét utóbbi osztálynak hálósobái a középső várban vannak. Ezen osztályozás azonban csak éjjel valósittatik, nappal a különböző munkanemeknél együtt dolgoznak. A hálóterem változó nagyságúak, a legkisebben nyolcz, a legnagyobb 86 egyén férhet, de szűken egymáshoz szoritva. A szobák berendezése egy más országos fegyintézetéhez sem hasonlít, mert míg másutt legalább minden fegyencznek meg van a maga külön padkája, melyen szalmazsákja fekszik, addig itt a terem hosszában a falak mellett egy prics vonul végig s szoroson egymás mellé erre helyezvék a szalmazsákok, közvetlen testileg is érintkezvén éjjel egyik fegyencz a másikkal; így találtuk ezt például a 31-dik számú alacson nedves szobában, hol 66 ember alszik egy sorban. Hogy egyebet ne említsünk, az itt támadt kigőzőlgést képzelni lehet, főleg ha hozzá tesszük, hogy az ablakokon nincsenek szelők, s éjjelre az üritő csebrek ennyi ember használatára szintén a hálósobákba helyezvék. Éjjel a fegyenczek felügyelet alatt nincsenek, mert néhol a hálósobák kettős ajtóval vannak elzárva, s így itt a más intézetekben az ajtóra alkalmazott figyelő lyukak hiányzanak s nem is alkalmazhatók.

A tisztaság átalában nem tartozik a Munkács fegyintézet ékességei közé, nélkülöztük ezt helyiségekben, szintén a fegyenczeknél; így több szobában a falnak színe igen régen történetelt meszelésre mutat, noha némelyekben a barna színt a nedvességből megmagyarázni tudjuk; nem menthető azonban a fegyenczek nagy részénél látott piszok s rendetlenség ugyestők, mint ruházatukon, főleg miután tapasztaltuk, hogy ez csak a nem kellően gyakorolt felügyeletből ered; meggyőződünk például arról, hogy egyik hálóteremben 37 embernek reggeli mozdás utáni törülközésre csak két kendő volt — hosszabb idejű használatra szánva — kiosztva, a mi azt eredményezi, hogy nagy részük nem is mozdik meg; nagyon szennyeseknek találtattak továbbá a nyak- és zsebkendők ugyszintén a kapczák, a melyeket az itteni hibás szokás szerint a fegyenczeknek esti szűnidejökben maguknak kellett volna mosniok, de rendszerint részint idő hiány miatt, részint restségből nem tették; e gyakorlatot azonnal megszüntettük, miután minden mosatásra szerződése szerint a bérlő köteleztetik; feltűnt ezután a fegyenczek nagy részének elrongyolt lábbelije is, de ezek helyett még vizsgálatunk tartama alatt 200 egészen új párt osztattott ki a bérlő; a külső rend fentartásában tanusított hanyagság tehát ezuttal s ezen esetre jóvá lett téve, de van egy fegyencznek okozott

*) Mielőtt bírálatot mondanánk az igazságügyi miniszterium által az országos fegyintézetekről közlött „hivatalos jelentés“ fölött, szükségnek tartjuk a kiküldött bizottmányok vizsgálati eredményét olvasóinkkal közölni, hogy annak fonalán a javaslatok fölött maguknak önálló ítéletet képezhessenek.
Szerk.